

4. domaća zadaća

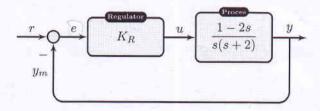
Stabilnost i točnost linearnih kontinuiranih sustava upravljanja

PRIPREMA ZA VJEŽBU

ZADATAK 1

Na Slici 1 prikazan je zatvoreni regulacijski krug. Potrebno je:

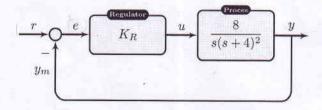
Slika 1: Zatvoreni regulacijski krug.

- a) Odrediti Hurwitzovim kriterijem stabilnosti interval vrijednosti parametra K_R za koje je zatvoreni sustav stabilan;
- b) Odrediti polove zatvorenog kruga uz $K_R=0.5$. Pronaći iznos maksimalnog propada y_p , vrijeme maksimalnog propada t_p , iznos maksimalnog nadvišenja σ_m , vrijeme prvog maksimuma t_m i vrijeme ustaljivanja $t_{1\%}$;
- c) Odrediti regulacijsko odstupanje u ustaljenom stanju e_{∞} za pobudu oblika $R(s)=\frac{5}{s}$ i uz $K_R=0.5$;
- d) Odrediti regulacijsko odstupanje u ustaljenom stanju e_{∞} za pobudu oblika $R(s) = \frac{2}{s^2}$ i uz $K_R = 0.5$.

ZADATAK 2

Na Slici 2 prikazan je zatvoreni regulacijski krug. Potrebno je

Slika 2: Zatvoreni regulacijski krug.

a) Odrediti pojačanje K_R tako da vrijeme prvog maksimuma prijelazne funkcije zatvorenog kruga bude $t_m \approx 3.75 \mathrm{\ s.}$ Koristite se pritom približnim relacijama između pokazatelja kvalitete sustava upravljanja u vremenskom i frekvencijskom području.

- b) Nacrtati Bodeov i Nyquistov dijagram otvorenog regulacijskog kruga uz K_R određen pod a) te na temelju tih dijagrama odrediti je li zatvoreni regulacijski krug stabilan.
- c) Analitički odrediti iznos amplitudnog i faznog osiguranja sustava, A_r i γ , te temeljem njih procijeniti iznos nadvišenja σ_m prijelazne funkcije zatvorenog regulacijskog kruga.
- d) Procijeniti mjesta dominantnog para polova zatvorenog kruga $s_{p1,2}$, tj. odredite pripadne veličine ζ i ω_n na temelju σ_m i t_m .
- e) Odrediti kritični iznos pojačanja (K_R) regulatora pri kojem je zatvoreni regulacijski krug na rubu stabilnosti te frekvenciju trajnih oscilacija sustava na rubu stabilnosti.

Napomena: Bodeov i Nyquistov dijagram nije dovoljno precrtati iz Matlaba. Kod crtanja Bodeovog dijagrama koristite aproksimacije pravcima.

4. DOMACA ZADACA

MARKO GULIN 0036428227 3.AUT1.

ZADATAK 1.

(a) HURWITZON KRITERIJ STABILNOSTI

$$Go(S) = \frac{K_R (1-2S)}{S(S+2)}$$

$$L_{CE} = K_R(N-2S) + S(S+2)$$

 $L_{CE} = S^2 + S(2-2K_R) + K_R$

$$G(s) = \frac{Go(s)}{A + Go(s)}$$

$$G(S) = \frac{-S + \frac{1}{2}}{S^2 + S + \frac{1}{2}} \rightarrow H(S) = \frac{-S + \frac{1}{2}}{S(S^2 + S + \frac{1}{2})}$$

$$H(s) = \frac{Cm}{s} + \frac{As+B}{s^2+s+\frac{1}{2}}$$

$$H(s) = \frac{1}{S} + \frac{A_{S+B}}{S^{2}+S+\frac{1}{2}} = \frac{S^{2}(A+\Lambda) + S(B+\Lambda) + \frac{1}{2}}{S(S^{2}+S+\frac{1}{2})}$$

$$S^{2}(A+\Lambda) + S(B+\Lambda) + \frac{1}{2} = -S+\frac{1}{2}$$

$$A+\Lambda = 0 \rightarrow A = -\Lambda$$

$$B+\Lambda = -\Lambda \rightarrow B = -2$$

$$H(s) = \frac{1}{S} - \frac{S+2}{(S+\frac{1}{2})^{2} + \frac{1}{4}}$$

$$\frac{1}{S} \rightarrow OS(t)$$

$$\frac{1}{S+2} = \frac{1}{(S+\frac{1}{2})^{2} + \frac{1}{4}} = \frac{1}{(S+\frac{1}{2})^{2} + \frac{1}{4}} + \frac{3}{2} \cdot \frac{2}{(S+\frac{1}{2})^{2} + \frac{1}{4}}$$

$$+ Oe^{-\frac{1}{2}t} \left(\cos(\frac{1}{2}t) + 3\sin(\frac{1}{2}t) \right)$$

$$h(t) = \left\{ 1 - e^{-\frac{1}{2}t} \left(\cos(\frac{1}{2}t) + 3\sin(\frac{1}{2}t) \right) \right\} S(t)$$

$$\cos(\frac{1}{2}t) = \sin(\frac{1}{2}t + \frac{R}{2}) \rightarrow 14\frac{R}{2}$$

$$a+b_{1} = 14\frac{R}{2} \rightarrow 14\frac{R}{2}$$

$$a+b_{2} = 14\frac{R}{2} \rightarrow 14\frac{R}{2}$$

$$3\sin(\frac{1}{2}t) \rightarrow 0+n_{1}$$

$$3\sin(\frac{1}{2}t) \rightarrow 3+0_{1}$$

$$3\sin(\frac{1}{2}t) \rightarrow 3+0_{1}$$

$$cos(\frac{1}{2}t) + 3sin(\frac{1}{2}t) \rightarrow 0 + nj + 3 + 0j = 3 + j$$

$$3 + j = Jno \times 18.44^{\circ} \rightarrow Jno sin(\frac{1}{2}t + 18.44^{\circ})$$

$$h(t) = \left\{1 - Jno e^{-\frac{1}{2}t} sin(\frac{1}{2}t + 18.44^{\circ})\right\} S(t)$$

(1) VRIJEME USTALJIVANJA - tax.

$$h(t) = 0.99 h(\infty), h(\infty) = 1$$

$$h(t) = 1 - 100 e^{-\frac{1}{2}t} \sin(\frac{1}{2}t + 18.44^{\circ}) = 0.99$$

$$100 e^{-\frac{1}{2}t} = 0.01 \rightarrow t_{11} = 11.513 s$$

(2) EKSTREMI

$$h(t) = g(t) = 0 - \text{NULTOCKE} \quad \text{SU VREMENA EKSTREMA}$$

$$g(t) = e^{-\frac{1}{2}t} \left(2\sin(\frac{1}{2}t) - \cos(\frac{1}{2}t) \right)$$

$$g(t) = 0 \rightarrow 2\sin(\frac{1}{2}t) - \cos(\frac{1}{2}t) = 0$$

$$tg(\frac{1}{2}t + k\pi) = \frac{1}{2} , \text{ KeZ}$$

$$\frac{1}{2}t + k\pi = \arctan \frac{1}{2} \rightarrow t_m = 0.9273 + 2k\pi$$

$$t_{m_1} = 0.9273 \text{ s. }, \text{ k=0}$$

$$t_{m_2} = 7.2105 \text{ s. }, \text{ k=1}$$

$$t_{m_3} = 13.4936 \text{ s. }, \text{ k=2}$$

 $\dot{g}(t) = \dot{h}(t) = \frac{1}{2}e^{-\frac{1}{2}t}(3\cos(\frac{1}{2}t) - \sin(\frac{1}{2}t))$

$$h(t) < 0$$
, $t - maksimum$
 $h(t) = 0$, $t - Tocka PREGIBA$
 $h(t) > 0$, $t - minimum$

$$h(t_{m1}) = +0.406 \rightarrow y_{p} = -0.406 - 12NOS PROPADA$$
 $h(t_{m2}) = +1.061 \rightarrow y_{m} = +1.061 - 12NOS MAKS. NADVISENJA$
 $o_{m} = \frac{y_{m} - y_{ss}}{y_{ss}} \cdot 100 [9] \rightarrow o_{m} = 6.1\%$

(c)
$$R(s) = \frac{5}{s}$$
, $K_R = 0.5$

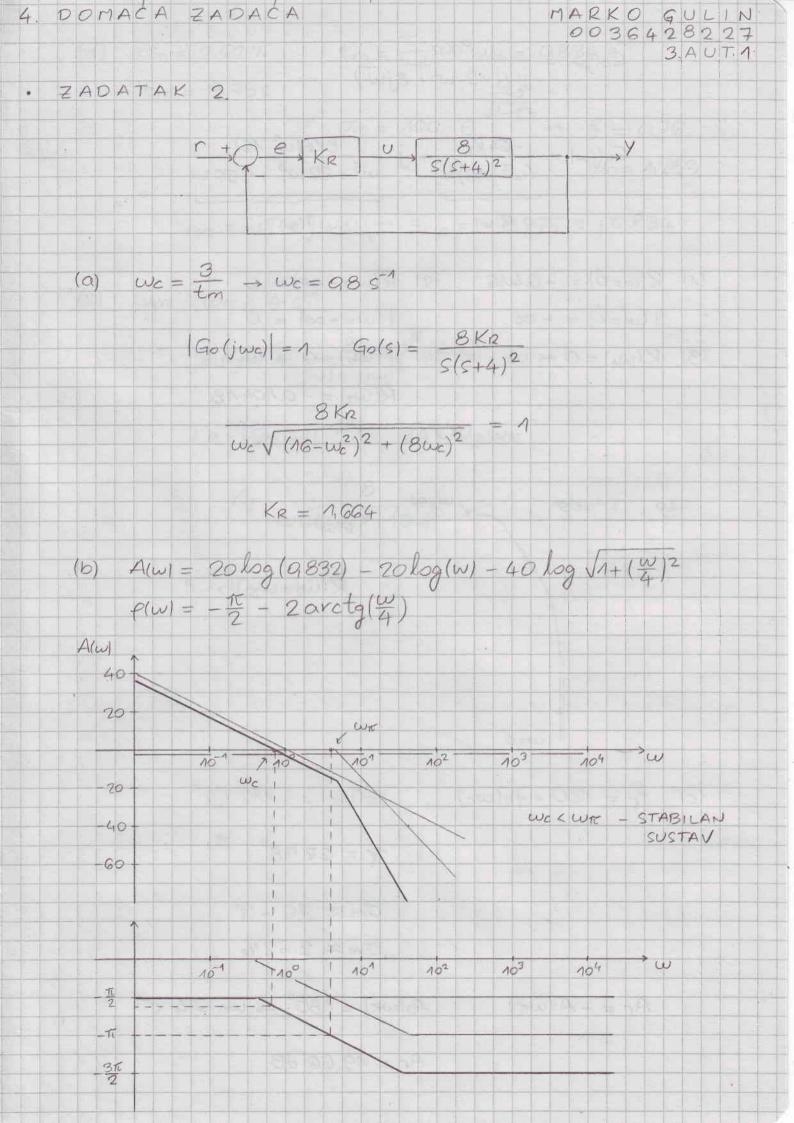
$$y(s) = E(s) - G_0(s)$$

 $y(s) = R(s) - G(s)$, $G(s) = \frac{G_0(s)}{1 + G_0(s)}$

$$E(s) = \frac{R(s)}{1 + Go(s)} \rightarrow E(s) = \frac{10s + 20}{2s^2 + 2s + 1}$$

$$e_{\infty} = \lim_{s \to 0} s \in (s) = 0 \to e_{\infty} = 0$$

(d)
$$R(s) = \frac{2}{s^2}$$
, $K_R = 0.5$

$$E(s) = \frac{2s+4}{s(s^2+s+\frac{1}{2})}$$

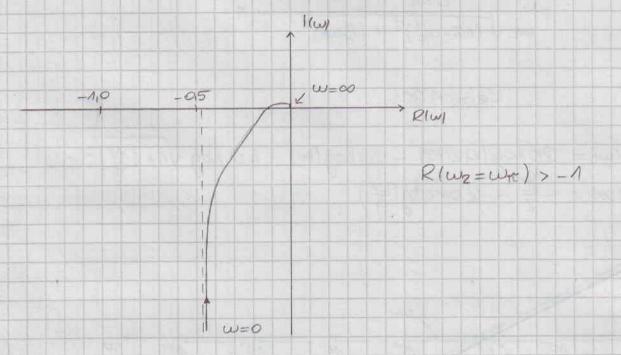
$$G_0(j\omega) = \frac{8KR}{j\omega(46-\omega^2+8j\omega)}$$

Goljwl =
$$\frac{-64 \text{Ke}}{(\omega^2 + 16)^2} + \frac{3 \text{Ke}(\omega^2 - 16)}{(\omega^5 + 32 \omega^3 + 256 \omega)}$$

R(w) I(w)

(1)
$$R(w=\delta) = -0.416$$
 (2) $R(w=+\infty) = 0$
 $I(w=\delta) = -\infty$ $I(w=+\infty) = 0$

(3)
$$R(w_1) = 0 \rightarrow w_1 = \infty$$
 (4) $I(w_2) = 0 \rightarrow w_2 = 4$
 $R(w_2) = -0.10418$

(c)
$$\gamma = 180 + f_0(w_c)$$
, $f_0(w_c) = -112.62°$

(d)
$$\sigma_{m} = 2.62\%$$
  $t_{m} = \frac{\pi}{\omega_{d}} \rightarrow \omega_{d} = 0.834 \text{ s}^{-1}$
 $t_{m} = 3.75\text{ s}$ $\frac{-\pi g}{\sqrt{n-g^{2}}}$
 $\sigma_{m} = 100 - e^{-1} \rightarrow f = 0.76$
 $\omega_{n} = 1.283$

(e)
$$w_{KR} = w_{K} = 4 s^{-1}$$

$$G_p(j\omega) = \frac{8}{j\omega(4+j\omega)^2}$$

$$K_{2} - \frac{8}{\omega \sqrt{(16-\omega^{2})^{2} + (8\omega)^{2}}} = 1, \quad \omega = \omega_{R}$$